

ČECHOSLOVÁK

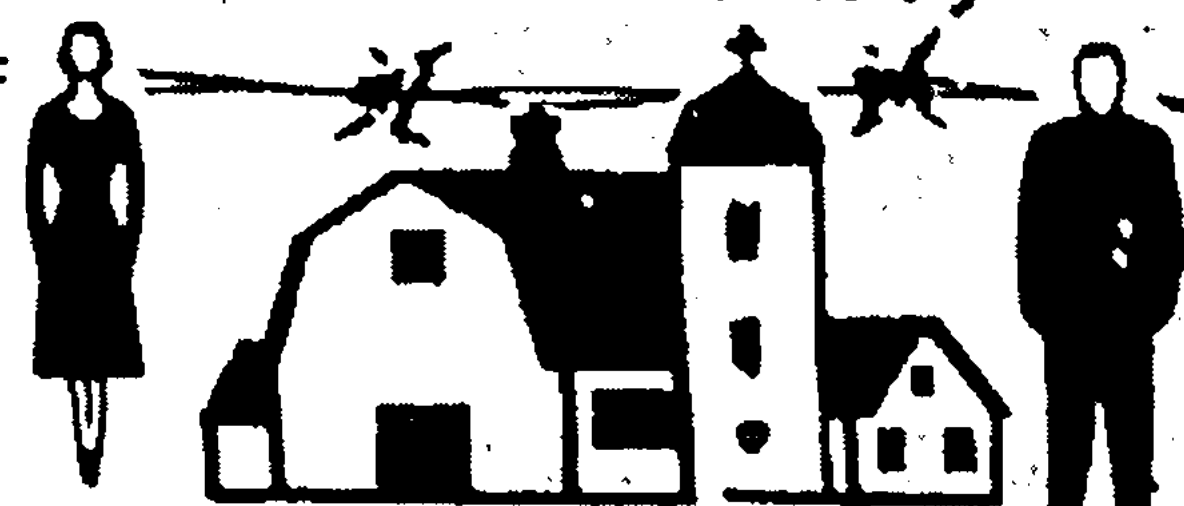
NEZÁVISLÝ TÝDENÍK

The Czechoslovak Independent Weekly

F.C.I. 4, HOLLAND RD., LONDON W.14

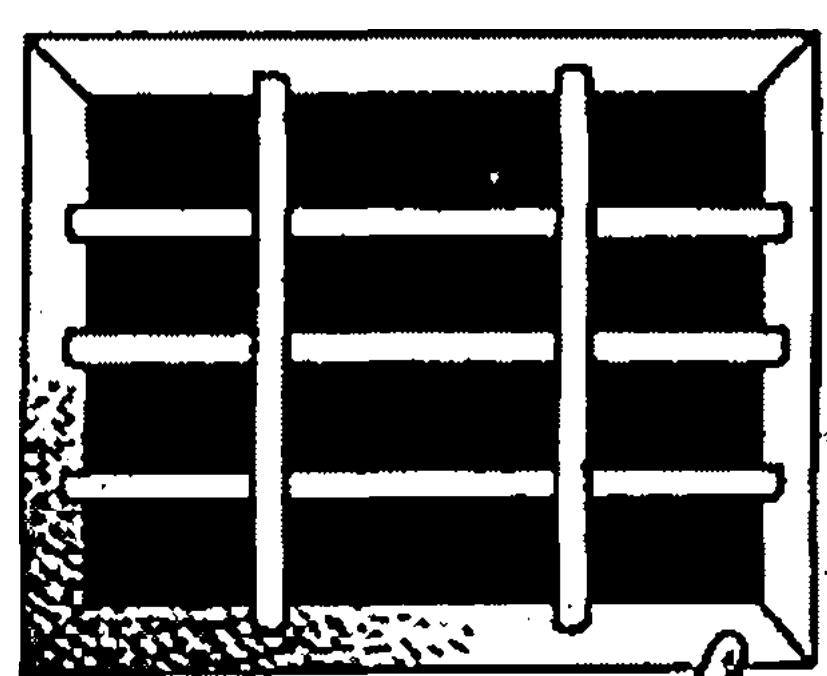
Tel: WES. 2259, WES 9021

NÁŠ ÚKOL A CÍL :

Krajan, který se právě vrátil z domova, řekl o situaci toto: "Hospodářský život je tam na pokraji zhroutení. Není nejen ovoce, ale i zelenina, nestojí se fronty jen na maso, ale často už není ani v čem utopit žal: není ani pivo!" Svoboda už není 14 a půl roku... Je proto naším úkolem burcovat svobodný svět. V tomto boji nejsme sami. Po našem boku jsou stovky vlivných přátel: Američanů, Britů, Francouzů, Němců, příslušníci menších národů. Ten nejaktivnější nás začátkem tohoto roku opustil, ale zanechal nám cenný, živý odkaz, kterému říkáme: BIRDWOODOVA CHARTA SVOBODY. Počet podpisů, které nám zaslali čtenáři jde již do tisíců. Jsme daleko v popředí této akce mezi všemi exilovými organizacemi. Nesmírnou zásluhu o to mají manželé FRYDRYCHOVI z Londýna. V těchto dnech nám vrátili dalších 6 vyplněných archů: č. 599/2 nese 137, 3:130, 4:127, 5:133, 6:105 a 7:110 podpisů. Celkový výsledek: 845 PODPISŮ! Uvážíme-li, že jen asi čtvrtina požadovaných, chartu podepsala, že každému bylo třeba obsah vysvětlit, že téměř každý kdo podepsal si celý obsah charty pozorně přečetl, pak pochopíme, kolik práce, času trpělivosti, kolik výmluvnosti bylo třeba k tomuto nádhernému výsledku! A znovu se ptáme: Kde jsou Sokolové, legionáři, čs. ženy?

NA DOVOLENOU DOMU-DO VĚZENÍ

MILORAD ČOP, syn jugoslávských rodičů, avšak narozený v Československu, uprchl před komunisty r. 1951, přes to, že tak musel nechat dvouletého chlapce první ženě a vzdát se výhodného zaměstnání v obchodní komoře které mu umožnovalo cestovat v západní Evropě i za železnou oponou. Přes Německo se dostal do Kanady, kde se živil manuální prací; tu mu ještě ztěžovala tuberkulózní infekce. Konečně se mu podařilo získat zaměstnání, při němž mohl pokračovat ve studiích národohospodářství na universitě v Montreálu a po jejím dokončení pak v Ottawě. Později získal kanadské státní občanství a oženil se s lékařkou, která přišla do Kanady z Jugoslaviie.

DOMU: R. 1960 se rozhodli, že zajedou do Evropy. Čop sám odcestoval nejdříve do ČSSR, aby strávil část dovolené se svým synkem; manželka pak měla přijet do Prahy později. V žádosti o visum Čop nezatajil, že opustil Československo ilegálně; přes to bylo do 16 dnů vyřízeno a Čop odcestoval. Chlapec, který otce neviděl téměř 10 let, ho nepoznal, avšak dalších 14 dní uplynulo k úplné spokojenosti otce i syna. Trávili veškerý čas spolu, na vycházkách, koupání i zábavách doma. Co následovalo, popíše Čop takto:

ZATČEN: Jednou ráno, přibližně v 6.30, 7 mužů přišlo do bytu. Jeden z nich se legitimoval a požádal mě, abych se oblékl a šel s nimi. Věděl jsem, kolik uhodilo. (Pokrač. str. 2.)

Č. 19 (XIV) *6d* 11. května 1962

Jaromír Měšťan:

SMRT, TA BÍLÁ PANÍ

Národ je ný spojenci živých a mrtvých, jak jsme ho znali a doma zanechali, odcházejí stále ti, kteří mu dávali mnohý rys. Už je nikdy nespatriíme a jejich jména budeme jednou=snad=čisti na náhrobních kamenech. A přemnohým z nich nenapsal nikdo do několik řádků na rozloučení, nikdo ne promluví nad jejich rakví, o odchodu mnohých se dovíme v jedné řádce, jako o smrti Dr. K. Engliše, rektora Karlova vysokého učení a mnohonásobného ministra vlád I. republiky. Začíná nám narůstat ztracených hrobů: znali jsme jména, tváře a činy těch to mrtvých a tím jsme znali národ. Jaký bude ten přicházející příští: bude tak čistý, přímý, nezištný a lidský, který doma ukládají do čerstvých hrobů, mnohdy tajně a bez obřadu?

Na těchto hrobech leží ještě pozdní jarní sníh této dlouhé zimy, ale jména jsou živá. Zahradníček, Deml, Jan Vrba a tichá, vzácná Milada Topičová, kterou stručná zpráva o jejím úmrtí nazývá "překladatelkou", ač je úzce spojena s tvůrčí kulturou. Spolubudovala významné nakladatelství, zřídila "Topičův salon", vydávala edici "Bílé knihy", v nichž nás seznámila se severskou literaturou. Dávno zchudlá, "kapitalistka", které zbyl jen vybroušený vkus a zásluha o českou knihu, nikomu ne stála o několik řádek hodnocení plnohodnotného a rozdávacího života. Stejný osud potkal Dr. Kamila Reslera. Jedna z největších postav moderního českého právního života, oslňující právník a bystrý advokát, intelektuál hlubokého ražení, básník, který žil s básníky a uprostřed básnického světa. Když bylo rozhodnuto, že K. H. Frank bude v Praze postaven před soud, byla uložena Dr. Reslerovi ex offio Frankova obhajoba. Byl jsem přítomen v jeho kanceláři nedaleko vltavského nábreží, kdy se tento vlastenec zhroutil pod tíhou těžké povinnosti. V duchu právní tradice se zhostil tohoto přetěžkého úkolu, i když musel překonat dilema dějinné a osobní.

Z právních poraden komunistickému režimu už nikdy nevyroste postava podobná Dr. Jaroslavu Mellanovi: balzacovský typ, píšící právník, věhlasný advokát a herec, jeho podání ruky, jeho držení hlavy, jeho gesto, hlas a mluva. Jeho antologie, podle Moliérova: "Je prends mon bien ou je le trouve", nejsi u dosud mrtvá literatura, zkušenosti jsou drahé zboží. Mellanovým příslovím bylo: "Medvěda po pazouře poznáš, ale to už bývá zpravidla pozdě..." Ve vile na vltavském nábreží pod železničním mostem vládl právo a duch; dnešní "lidové" soudy už nebyly nic pro jeho formát a formu. (Pokr. str. 2)

ČECHOSLOVÁK JE LIST, KTERÝ BOJUJE!

Chlapec připravil snídani, kterou jsme jedli pozorováni všemi 7 muži. "Nemusíte nic balit," prohlásili, "stačí, vezmete-li si jen cestovní pas". Chlapci jsem řekl, aby se nebál, a až odejdu, aby vyřídil matce, že ho odvedli do Bartolomějské ulice. "Jak to víte?", ptal se jeden z mužů. Bylo mi to ovšem jasné. Ještě téhož rána následoval v Bartolomějské ulici výslech. Ptal se, proč jsem přišel do ČSSR, jaký byl pravý účel mé návštěvy, kdo mě vlastně poslal. Zpočátku byli ke mě téměř přátelští. Když však ani po 5 hodinách se nedočkali žádného výsledku, zavánělo to už hrozbami. Většinu otázek kladla hlavní vyšetřující osoba, Honza, muž asi 30ti letý. "Budete-li mluvit, bude tohle pouhé interview; odmítnete-li však, budeme muset zakročit důrazněji, abyste se přiznal. Bez důkazu my nikoho neuvězníme." "O jaký důkaz jde?" - ptal jsem se. "Přijel jsem přece za svým chlapcem, tot vše". Ještě téhož dne mi Honza ukázal řádně podepsaný dokument, obžalující mě ze špionáže. "To se vám povedlo", řekl jsem. "Před chvílí jste mi řekl, že budete propuštěn, přiznám-li se, a zatím jste měli tenhle dokument dávno připravený." - Pak mě vyslýchali po 3 měsíce celkem bezvýsledně, až nakonec jim nezbylo, než mě postavit před soud bez obvyklého podepsaného usvědčení.

VÝSLECHY bývaly různé, někdy 5-6 hod. denně, někdy až 15-16 bez přestávky. A stále tytéž obecné a bezvýhodné dotazy. Po každém výslechu mě zavedl dozorce zpět do cely v téže budově. Na čtení zde byla jen propaganda, k jídlu jen polévky, knedlíky, chleba, občas vodnatý guláš a náhražková káva. Světla hořela ve dne - v noci, jako výsměch nápisům na chodbách "Šetřte elektrinu".

Asi za 3 týdny ve vězení jsem dostal podráždění slepého střeva. Odvezli mě do vězenské nemocnice na Pankráci a chtěli mě operovat. Připomněl jsem jim, že moje žena, nyní již v Praze, je lékařkou, a prohlásil, že se podrobím operaci jedině, předpíše-li ona sama narkosu. "To je nemožné", řekli mi. Vyžádal jsem si tedy ledové obklady, načež mě opět převezli zpět do Bartolomějské a výslechy začaly znovu. Po celou dobu jsem se nesměl s nikým stýkat, ani manželce, ani úředníkům z kanadského vyslanectví nepovolili mě navštívit. Doručili mi pouze je den dopis od ženy, avšak většina mé korespondence (Pokr. str. 4)

LORD SVOBODY (XVI) zdůraznil, že se nerozpakuje mluvit o hnutí "Morálního obrození" i když se mnohým taková zmínka v parlamentě zdá nepřipustnou, lord Birdwood pokračoval:

"Nestačí vyhlašovat boj komunismu, dokud nenajdeme také odpověď a protiváhu v něčem ušlechtilějším, větším, jak to oni tvrdí a mají pravdu. Proto si zasluhuji, spolu s ostatními sociálními službami, včetně Armády spásy, náš vděk a uznání, neboť bojují na jiné základně a v jiných rozměrech než kam míří naše běžná činnost!"

"Pokud jde o náš boj proti komunismu, není v něm mnoho povrchnosti a neupřímosti? Mám informace, že žádný velký zaměstnavatel se dnes neodvážil prohlásit, že je protikomunistou... Je-li to pravdou, pak jsme upadli velmi hluboko. Za takových okolností ta naše demokracie potřebuje přísnější kontroly. Doufám, že něco takového měl na mysli ministerský předseda, když v souvislosti s případem zrádce Blaka prohlásil:

"Jsme svobodní a jsme rozhodnutí svoji

svobodu bránit. Při tom si musíme rozmyslet, zda bude třeba v tomto procesu větších obětí než jak je připouští dosavadní tradiční pojetí věci."

Domnívám se, že těchto obětí je zapotřebí, máme-li dojít jednoty v národě i mezi národy. Schopnost vzájemného nesouhlasu s přáteli není vlastnost, jež nám získává obdiv našich nepřátel. Ano, když vidím v tisku protiamerické nebo protiněmecké útoky, pak vím, že se na nás nepřátelé dívají jako na blázny. Zatračujeme tím ten jediný koncept, jehož se obávají: jednotný cíl, který je právě tak morální jako materiální. A pokud jde o mne, kdyby náš ministerský předseda o známil, že na cestě za novým pojetím věci se rozhodl utvořit národní koaliční vládu, já bych takové rozhodnutí uvítal.

Než dojde k něčemu podobnému, zeptal bych se též naší vlády, je-li opravdu o beznámena s komunistickými metodami jež v této zemi uplatňují. Ví skutečně, co se děje v přístavech, v automobilovém a jiném průmyslu? A když to vědí, pak jsem

SMRT, TA BÍLÁ PANÍ = (Dokonč. se str. 1.)

Kolik bylo asi odvážných, kteří se odhodlali jít za rakví národního hrdiny generála Kutlvašra? Typický voják a rozený hrdina s rysy plukovníka Švece, muž illegality a vůdce pražského povstání, žádný rezník, ale stratég, který zachránil Prahu v pohutých květnových dnech, dosáhl prohlášení Prahy otevřeným městem, ujednal klidný odchod Wehrmachtu a řídil osvobozenickou akci. Po únorovém puči stál v čele největší podzemní organizace, geniální spiklenec a neúprosný idealista, zosobnění strachu komunistického režimu, voják v ilegalitě a hrdina podzemí. Odhalení a zneškodnění skvěle řízené a rozsáhlé jeho podvratné sítě ukončilo možnost vnitřního převratu a národní revoluce. Snad je i na západě vina, že tato domácí revoluce ztratila Kutlvašrovým zatčením hlavu i srdce. Přežil pro = ces i kriminál a zemřel "na svobodě" pod tíhou nesvobody a tyranie, kterou nenáviděl. Neměl rád zbabělce, prospěcháře, oportunisty, soupeřníky, lidi bez odvahy a páteře. Zda věřil v exil venku, v jeho posláním úspěch?

Ještě malou vzpomínku na nejčerstvější hrob Otakara Jeremiáše. Když budějovické průmyslové podniky zřídily českou hudební školu, povolal můj strýc za jejího ředitele z Písku Otíkova otce = Bohuslava. V tomto bojujícím městě na přelomu století vykonali Jeremiášovi velký kus práce. Po smrti mladého průbojného skladatele Jaroslava zbyl paní Vilmě jen nadějný Otík. Kráčel novými cestami: rozhlas, komponování, dirigování. Národní divadlo. Byl realista a vrcholil v "Bratřech Karamazových", komponoval masové písně (na slova Nerudy), zhudebnil Bezruč, otevřel partitury lidovým tonům a folkloru, miloval lid dávno, než to žádali rudí mandarinové, těm nenapsal už nic.

Všem platí slova nebožtíka Dr. Mellana: "Horší než umřít je poskvřnit se za živa." Jak se jim asi žilo hořce v té sladké české zemi. (DrM)

VYŽÁDEJTE SI NAŠE NOVÉ KNIŽNÍ SEZNAMY TISÍCI TITULŮ ČESKÉ, SLOVENSKÉ, ANGLICKÉ A FRANC. LITERATURY O ČSR.

jistý, že to neví veřejnost, a ta by to také měla vědět. Jsou si jisti, že mají dostatečnou zákonnou moc a není na čase, aby chom i tyto okolnosti prozkoumali a přijali nová doporučení. Jaká, na to nemohu sám odpovědět, ale cítím, že to je problém, který jsem musil při této příležitosti zaznamenat.

Na závěr bych chtěl říci, jak se dívám na budoucí postup v těchto otázkách. Není žádné rychlé východisko, ale lze nadhodit myšlenku, jež nás může aspoň přivést na správnou cestu. A tu událostí ve východní Evropě mohou být vodítkem, protože to co se stalo tam, může se stát i jinde." (Pokrač.)

(PRVNÍCH 14 čistě amerických podpisů na CHARTU SVOBODY LORD BIRDWOODA zaslal krájan K.K. z Chicaga. (Č. 273) a v zajímavém dopise vylíčil svoje "sběratelské" potřeby.

PAMATUJTE NA TISKOVÝ FOND ČECHOSLOVÁKA

11.5.1962

****STUDENTSKÁ DEMONSTRACE:** Na 1. máje se shromáždilo u MACHOVA po mníku na Petříně několik set studentů. Využili příležitosti, aby protestovali proti špatné zásobovací situaci a padla řada ostrých kritik na adresu režimu. Na Petříně bylo vysláno několik čest policie, která shromáždění rozehnala a provedla řadu zatčení. Zpráva o události se rychle rozšířila po Praze a vyvolala značné vzrušení. (ZzV) **

**** Na MÁJOVÉ OSLAVĚ** v Praze, na níž bylo nakomandováno asi 300 tisíc občanů, promluvil prezident NOVOTNÝ. Přiznal "Některé nedostatků a potíže v našem národním hospodářství", zejména v zemědělství, které nestačí uspokojit požadavky i když se značné množství potravin dováží ze zahraničí. Hrozil "chytrákům a příživníkům...kteří nyslí jen na osobní výhody." Na tribuně vedle něho byl Široký, Dolanský a Fierlinger. Dříve tam býval také Barák...Policie, jak bylo dobře vidět z televize, měla za úkol udržovat pochoduující v dobrém odstupu od presidenta, jehož nepopularita den ze dne stoupá. ****NOVOTNÝ přijal tunisské poslance.** **

**** GHANĚ** věnovala ČSSR dva rentgenové přístroje Clinix 3. ****Min. zahr. DAVID** přijal nového ARGENTINSKÉHO vyslance J. M. Delfina. ****Se SENEGALEM** podepsána letecká dohoda. Za min. dopravy ji podepsal Martin MURÍN. ****Podle nové dohody s JUGOSLÁVIÍ** se očekává v r 1962 zvýšení kulturních styků. ****K "50"** výročí sovětské "Pravdy" byl čs. tisk plný oslavných článků. Do Moskvy na recepci odejela delegace: red. RP O. Šv. stk., gen. taj. Meziná. organ. novinářů, Jiří Meinhart, gen. taj. Čs. svazu novin. M. Dočkal. ****SOVĚTSKÝ tisk** prý odebíralo v r 1949 14,500 předplatitelů-dnes jich je 578 tisíc. Pravdy dochází denně 6910 exemplářů. ****Na FINSKÝ mládežnický kongres,** na cestovní fond "Solidarity" vybráno v ČSSR 3 miliony Kčs. ******

****Při Čs. akademii věd** se ustavila nová Čs. společnost ekonomická. ****VARŠAVSKÁ a KARLOVA universita** měly společnou konferenci o politické historii. ****Několik HROBŮ** z doby tak zv. lužické kultury objeveno u Trenčianských Teplic. ****Čistění SYNAGOG** obstarávají dobrovolné brigády občanů židovského vyznání. ****Mezinárodní setkání mladých skladatelů** uskuteční v rámci PRAŽSKÉHO JARA. ****V BRNĚ** na klinice provedli již na 1200 operací srdce. ****V K. VARECH** bude v rámci filmového festivalu výstava plakátů. ****K filatelistické výstavě PRAHA 62** bude vydána série leteckých známek. ****Renovované MUZEUM BRÍ. ČAPKU** v Malých Svatoňovicích bude slavnostně otevřeno 12. 5. ****Spisovatel-novinář Fr. GEL** dostal "Cenu Marie Majerové" za nejlepší knihu pro děti. Přednostou pro roty byl dr. R. MÁLEK. ****E. PARGETEROVÁ,** britská levicová spisovatelka a přelátelka z češtiny, přijela opět do ČSSR. ******

**** LIDSKÉ OSUDY:** Karel ČERVINKA, spisovatel, "90". ****Dr. V. KRAMÁŘ,** historik umění, "85". ****Jiří STEIMAR,** herec, "75". ****Akademik, inž. dr. F. ČECHURA,** prof. důlního měřičství "75". ****K. BARTÁK,** akad. sochař "75". ****Jan BERLÍK,** operní pěvec, "70". ****Karel Lad. ČERNÝ,** akad. architekt, "70". ****Jarmína TOMÁŠKOVÁ,** pěvkyně, "70". ****Jan WEISS,** spisovatel, "70". (vyšel znovu jeho román Spáček ve zvěrokruhu) ****Univ. prof. J. OBENBERGER,** entomolog, "70". ****Jaro BERAN,** akad. malíř z Liberce, "70". ****Mudr. J. ŠVEJCAR,** dětský lékař, "65". ****Mudr. M. JAROŠ,** ortopéd a chirurg, "65". ****Dr. techn. inž. A. LIEBSCHER,** architekt, "65". ****Dr. Emanuel KOPECKÝ,** pěvec, "60". ****F. A. ELSTNER,** novinář-cestovatel, "60". ****Akademik inž. dr. K. KOUBEK,** "60". ****F. NĚMEC,** novinář, "60". ****A. M. PÍŠA,** básník a kritik, "60". ****Fr. DYK,** dirigent, "60". ****L. HRADSKÝ,** diva elní výtvarník, "60". ****Marie ROVENSKÁ,** herečka, "60". ****Pavel NAUMAN,** spisovatel, "55". ****A. M. BROUSIL,** rektor AMU, "55". **** (Č.)**

ANKETY:

Doma pořádají občas ankety v různých kulturních časopisech, nedávno také v listě Kultura. 1. otázka byla co bylo v r. 1961 největším a 2. otázka nejhorším uměleckým dílem. K 1. otázce jmenovali čs. intelektuálové buď Smetanovu "Mou vlast" v podání brněnské filharmonie, typ bytů pro 1963, rukopisno knih architektů Jos. Havlíčka a téměř nic ze současné tvorby, s výjimkou J. R. Pícku, který za největší dílo označil televizní hru "Slůňata", jejichž autor = kou je = vlastní manželka. Za nejhorší byly označeny protikatolický film "Procesí k panence" (??), stranicko-tendenční hra "Každá koruna dobrá", Kohoutova hra "Říkali mi soudruhu" Werichova adaptace Nestroje. Vostřel za nejhorší označil rozhlasový pořad "Páté přes levát" s odůvodněním: "Autora nemám rád a chci mu škodu..." K 2. otázce řekl Jos. Škvorecký: "Rukopisné básně Jos. Škvoreckého, proč si přidělávat nepřátele?" Může někdo lépe zachytit poměry mezi současnými čs. "osvobozenými" umělci? "Kultura" by měla dělat ankety aspoň jednou měsíčně.... (M)

NOUZE O MASA = OFICIÁLNĚ:

V dlouhém článku: "Komentář o masu" Rudé právo připustilo, že zásobování selhalo. Vyrojily se prý ale současně fantastické zprávy, že houfně lyne do bytek, že se tisíce prasat vyváží a že v jiných zemích leží obrovská množství masa jako "zemědělské přebytky z ČSSR". Připouští se, že poklesla dodávka drůbeže a ryb a že ubývá chovatelů drobného zvířectva. Za to ale přibývá domácích porážek, které vzrostly z 1,278.676 za celý rok 1961 na 559.418 za první dva měsíce r 1962, což by odpovídalo v c. jak 3 milionům za rok. Vína se dává lidem, kteří kupují více než potřebují. "Ve frontách často stojí i několik příslušníků jedné rodiny" a maso se nakládá nebo zapéká... O jiných zemích prý kolují domněnky, že se tam "debužiruje" a zatím: v ČSSR je spotřeba masa 58 kg ročně na osobu, ale v Holandsku jen 43 kg, v Belgii 47, Itálii 24, Rakousku 50, Švédsku 52 a ve Švýcarsku 55. Tedy ČSSR ve spotřebě jen v podvodu a falšování čísel... Samozřejmě, že se hledají horečné ojetí, na něž by bylo možno svrhnout odpovědnost za nouzi. Tak na státním statku Jesenice na Chebsku, byli zatčeni M. Hořejší a J. Jeřábek. Za jejich srafování prý uhynulo 321 prasat, 225 šlo na nucenou porážku, dále uhynulo 87 kusů skotu, 1728 kachen a 2894 slepic = měly tuberkulózu. Zatčení nechali splenivět 12 vagonů obilí, dovolili zničení velkého množství umělých hnojiv a ještě další velká množství potravin byla rozkradena. Pujdou před soud... RP.

ČEST A SLÁVA: Desítky kolektivů a stovky jednotlivců dostaly k. máj. řády a v. znamenání za vynikající práci. Je mezi nimi kolektiv z Min. vnitra.

MÁ DOVOLENÁ SKONČILA V RUDEM VĚZENÍ. = (Dokončení ze str.2.)

přišla zpět. Nesměl jsem ani oznámit, že jsem v nemocnici s podrážděním slepého střeva. Zatím však došlo k soudu. Z výsledků jsem usoudil, že nemají pozitivní důkaz a že se prostě chtějí jen dovědět něco užitečného.

VE VĚZENÍ jsem se dověděl o tajemných zatčeních a zmizeních v Evropě; zejména v Záp. Německu zmizeli protikomunističtí mluvčí beze stopy. Též jsem slyšel o únosu západoněm. studenta, který se později objevil před soudem za železnicí oponou. Noviny v komunistických zemích byly plné historek o t.zv. západních špionech, což bylo zřejmě namířeno, aby vyvolalo strach před Západem.

Můj soud se odbyval pouze za přítomnosti mě, mého obhájce, Honzy, žalobce a 3 soudců. Porotě předsedala velmi hezká žena, asi 32 let stará, a té pomáhali 2 lidový soudci. Žalobce byla náhodou též žena, asi 35letá, a skoro tak hezká jako hlavní porotce.

OBŽALOVALI MĚ, že jsem byl ve styku s britskou a americkou špičáckou službou v Záp. Německu, že jsem v dopisech do Československa žádal politické, vojenské a národohospodářské informace, a že jsem hovořil do Radia Svob. Evropa. Všechna tato obžalování spadala do r. 1951, krátce po mém útěku z ČSR. Pokud však šlo o nynější návštěvu, ne našli nic, z čeho by mě mohli obžalovat. Počítal jsem, že osvobození je jediný možný rozsudek. Nejnižší trest za špionáž je 10 let, dali mi tedy méně než toto mínimum, totiž 7 let. Bylo to zřejmě doznání jejich slabosti, že museli snížit běžný minimální trest, proto, že nebylo podepsaného usvědčení.

ODVOLÁNÍ, které jsem si vyžádal, trvalo 5 hodin. 45 minut jsem útočil proti obžalobě a protestoval, že soud i odvolání se konaly tajně, a že výsledky byly příliš dlouhé. Prohlásil jsem, že účelem soudu je poskytnout stejná práva obhajobě jako obžalobě. Porotci zrušili rozsudek nižší instance a usnesli se, že nejsem přímým špiónem, ale že jsem špionáž jen pomáhal = a podle jiného paragrafu téhož zákona mě od soudili na 7 let. Tajemníka kanadského vyslanectví, T.J. Arcandovi, dovolili vyslechnout rozsudek. V jeho přítomnosti jsem prohlásil, že odsoudili nevinného.

Pak mě převezli do vězení do Ilavy. V této "cizinecké legii" bylo 62 vězňů ze všech koutů Evropy, Německa, Rakouska, Řecka, Jugoslávie, Belgie, Švýcarska, Itálie. Podle českého práva všichni byli odsouzeni buď za špionáž, nebo zradu, ilegální překročení hranic, obchod na černém trhu, nebo měnové spekulace. Někteří tam byli již od konce II. světové války. Jeden Rakusák mi říkal, že ho do Československa transportovali ruští okupanti sovětské zony Rakouska již před 15 lety.

Když jsem mezi ně přišel, někteří byli již úplně otupělí a stáhli se do sebe, a = však byli zde četní mladí lidé, dosud nezlomení výsledky a strádáním. A na ty bychom měli myslet, když bychom měli chuť přijímat kanadský blahobyt jako samozřejmý.

Kromě Evropanů byli v Ilavském vězení též 2 Američané ze Severu a Forrest Avery Shaver z Chicaga, který se bavil často počítáním vagonů vlaků, které jsme viděli z okna. "Zábavním programem" byla každodenní hodinová procházka ve dvoře pro cizince; ve dvojicích, ruce za zády. Někteří mladší vězňové hráli volleyball. Jednou týdně promítali film, zpravidla českou nebo sovětskou propagandu. V celách byl jedinou zábavou šachy s figurkami z chleba.

Vstávali se v 5hod. ráno. V maličkých celách pro jednoho spali 4 vězňové. Ráno jsme dostali skývu chleba a t.zv. "kávu", načež nás odvedli do dílny. Většina cizinců tak byla zamčena v malé, temné místnosti s hrubými stoly a lavicemi po 8 hod. denně, lepší celofánové sáčky. Denní kvota na jednotlivce byla 1.000 sáčků. Pracovali jsme od 6hod. ráno do poledne bez přestání. Po obědě byla hodinová procházka a pak znovu do dílny. Kdo nesplnil úkol 1.000 sáčků do 4hod., musel pracovat až do 7 večer. K večeri byly knedlíky, brambory, někdy trochu zeleniny a "káva". V 9hod. se šlo spát.

Jakkoliv byl život v Ilavě těžký, byl jsem na tom lépe než jiní cizinci, neboť mi čas od času povolili rozhovor v Praze na kanadském vyslanectví, kde jsem se dovídal, co se podnikalo pro mé osvobození. 25 Záp. Němců nemělo možnost spojení se svými zastupitelskými úřady, neboť Záp. Německo nemá diplomatické styky s ČSSR. Vězňové z jiných zemí byli překvapeni úsilím kanadského vyslanectví o pomoc. Předávali mi i balíčky od ženy a vymohli svolení, že jsem mohl dostat 2 dopisy měsíčně. Můj syn mě navštívil jednou v Ilavě a dvakrát v Praze.

Pak mě zase jednou vzali do Prahy a ukázalo se, že chtěli, abych svědčil proti nějaké ženě. "To vám neuškodí a mohlo by vám to pomoci", řekl mi Honza. Prohlásil jsem, že jsem onu ženu nikdy neviděl. 23. prosince mě odvezli místo zpět do Ilavy na pian = krác. za 4 dny mi oznámili, že jsem propuštěn a za další 3 dny mě manželka přivítala v Montrealu po mé dlouhé "dovolené" za mřížemi. (Podle Kanadského listu "The Sunday Sun" přeložil a upravil J.N.)

DALŠÍ ČESKOSLOVENSKÝ DIPLOMAT VYPOVĚZEN ZE ŠVÝCAR

(Bern/FCI) Po vynesení rozsudku nad čs. špióny o němž referujeme ve vedlejším sloupci, byl ze Švýcarska vypovězen další člen čs. velvyslanectví v Bernu, Jaroslav JELÍNEK, který měl plnou diplomatickou ochranu. V této souvislosti byla odevzdána čs. vládě velmi ostrá nota v níž se praví, že čs. vláda již po léta porušuje ve Švýcarsku diplomatickou imunitu a privileje, jež zneužívá ke krytí špiónážní a rozvratné činnosti. ** Také v jiných západních zemích, zvláště v Rakousku a Británii, je zjištěno a pozorováno, že zastupitelské úřady ČSSR provozují činnost, jež nemůže být dále trpěna, neboť ohrožuje bezpečnost oněch zemí a jejich spojenců. Čs. diplomaté mají dnes už na Západě nejhorší pověst, neboť jejich činnost je prostě slučována s pojmem sovětské špionáže a styky s nimi se v každém směru co nejvíce omezují. Tím se jejich posláním stává neúčinným a jsou již patrné náznaky reorganizace služby. R.

ČS. ŠPIONÁŽ VE ŠVÝCARSKU ROZBITA

Divišní soud v Aarau odsoudil 3 čs. špióny jako jeden z článků obrany proti velmi rozsáhlé ilegální činnosti. Otto Schwarzenberger dostal 12 let, je o žena Eva, roz. Franková 6 a Vlastimil Glaser 5 let žaláře. Proces potvrdil, že ve Švýcarsku se budovala čs. centrála špionáže pro záp. Evropu a hlavními činiteli byl tak zv. čs. diplomat. Historie tohto zásahu je tato: Schwarzenberg se narodil r 1927 ve Vídni jako syn ševce. R 1947 se odstěhoval do Prahy a v r 1950 byl prohlášen inženýrem. V době vojenské služby se začal zajímat o práci pro špionáž a prodělal se svojí ženou, učitelkou náboženství (.) příslušný výcvik, který dokončil ve vých. Německu. S falešnými doklady mistrně zhotovenými čs. centrálou, přihlásili se manželé na švýc. velvyslanectví v Praze jako zahraniční Švýchaři. Dostali pak p r a v švýcarské pasy a byli vypraveni do Bruettenu u Curychu = s krycími jmény "Baltensperger". Tam je úřady ubytovaly v hotelu, přiznaly jim sociální pomoc a Schwarzenberger nastoupil místo v továrně na čokoládu. Brzy však přesedlal do zbrojního průmyslu a věnoval svou pozornost zbraním a střelivu. Manželka Eva se věnovala také výhradně špionáži. Postavila vysílačku a obsluhovala spojení s Prahou. Manžel si zřídil dokonale chemickou laboratoř, jež umožňovala čtení tajného písma, převod zpráv na mikrofilmy a jiné zprostředkování převozu materiálu.

Ridícím orgánem byl čs. diplomat Bohumil Pavlík a spojku Vlastimil Glaser, rovněž zaměstnanec velvyslanectví v Bernu, všichni podřízeni špiónážnímu ústředí v Praze. Materiál se dodával hlavně v cigaretových krabičkách. Úspěchy byly slušně placeny. Schwarzenbergovi dostali 30.000 švýc. franků a 70.000 Kčs. na pražské konto. K odhalení došlo po zatčení čs. špióna, poslance Frenze v Bonnu, kdy byla zjištěna jejich tajná vysílačka. Od té doby byla skupina sledována, to se ale nepodařilo utajit. Schwarzenbergovi sice zakopali vysílačku nedaleko vojenského cvičiště u Curychu, ale švýcarské protišpiónážní obrana měla již dostatek důkazů a přikročila k zatýkání. Pavlík byl vyměněn za 2 zatčené Švýchaře a brzo nato v Praze, koncem r. 1961 zemřel. Schwarzenbergovi byli zatčeni v noci na 21. ledna 1961. Když "Švýcar Schwarzenberger" konal vojenské cvičení, byl činný v gen. štábu v oddělení pro východní otázky... Přelíčení bylo tajné a trvalo dva týdny. Prokázali mu 54 hlášení... Hlavní nebezpečí bylo v tom, že se podařilo usadit špióny s pravými švýcarskými papíry... Ačkoli čs. špionáž ve Švýcarsku utrpěla v poslední době velké neúspěchy, její rozměry jsou stále obrovské a akce je namířena hlavně proti Spolkové republice. Švýcarská spolková rada je tím hluboce znepokojena a plánuje se velmi drastická protipatření. (R)

ČS. ZPRÁVY ZE SVĚTA:

**** O VÝROČNÍM SJEZDU ČsNRA** byla se VLASTA VRÁZOVÁ zvolena před sedkyní, A. ČIERNÝ, I. a dr. V. BUŠEK, dr. M. FERJENCIK, II. místopředs. Anglický projev měl dr. J. Zvětina a český dr. Jan Papánek. Sjezd vyzněl radostným příslibem zvýšené činnosti do budoucna. (NAL)*
Duchovní správce ČS. KATOLICKÉ MISE** ve VB kázal v Liverpoolu 2 tisícům věřících v kostele sv. Kláry. (CMV)*Relief LORDA BIRDWO ODA** od sochaře Kovaceze byl přijat na jarní výstavu Královské akademie umění v Londýně. Stává se tím uznaným uměleckým dílem.*
ÚSTŘEDÍ ČS. ORGANISACÍ v AUSTRÁLII protestovalo u min. předs. MEN ZIESE proti vydání čínského uprchlíka W. WONGA komun. Číně a vyslovovalo politování svob. čínskému konsulovi. K protestu se připojuje i red. Č. (JJ/HD) Zpráva o založení SOKOLSKÉ JEDNOTY OTTAWA, byla obsírně a příznivě komentována kanadským tiskem. (DrB)*
Na budově ACENU proti sídlu SN v N. Yorku byl nápis vítající jménem podmaněných národů s velkým výkon amer. a tr aut plk. GLENNA. (ACEN)****MNICHOVSTÍ ČS. KATOLICI** se účastnili vzpomínky na 17. výročí osvobození tábora DACHAU americkou armádou. O poměrech v táboře informoval dr. B. SMUTNÍK, který je z Los Angeles na návštěvě v Evropě. (Č.)***Učitelé ČESKÉ ŠKOLY** v Londýně, manželé ZEMÁNKOVÍ, kteří svého času unikli z ČSSR sportovním letadlem, emigrují do USA. Ve škole vykonali záslužnou práci. (CMV)****Inž. M. G. ŽIFČÁK** se stal podle zpráv australského tisku, ředitelem knižního skladu Collins Books Depot Pty. Ltd., v Melbourne. (AT)****Býv. mjr. cizinecké legie, KAREL HORA**, Čech narozený v Jokohamě, vydal knihu: "Mon tour du Monde en 80 barouds". Má 217 str., stojí 10.50 NF nebo 14 š. (SO)**
Čs. právník JUDr. JAN DROST složil americké advokátní zkoušky a má nyní v CHICAGU vlastní kancelář. (7522 W. Addison, Chicago 34, Ill.)***Excentrický tanečník z Paříže, Scherrier-PROKOP** má úspěch v Austrálii. (HD)****JAN DANKO**, majitel řeznictví v Melbourne, byl zabit při autonehodě.*
V Torquay, VB, zemřel starousedlík V. PICKA. (ZČ/Č)***Čs. exulant Miloslav NOVÁČEK** v Chicagu podlehl záchvatu mrtvice. Prodělal již amputaci obou dolních končetin. (NAL)****Na paměť výročí vítězství ve II. svět. válce** pořádá Čs. OBEC LEGIONÁŘSKÁ v Chicagu společnou večeři s polskými účastníky války. Promluví dr. F. Schwarzenberg. (NAL)****V Los Angeles** měli premiéru STELIBSKÉHO operety "Domeček z karet" za účasti krajanů z celé široké oblasti. (BS)***BRAZILSKÝ prezident GOULART** pojede do ČSSR*

LISTÁRNA REDAKCE:

NESTANE=LI se nic nepředvídaného, přinese= me příští týden sensační svědectví Antoní na BUZKA: "Londýn střediskem čs. špionáže!"
O ČEM PSALA FCI: Také angl. zpravodajství bylo po velikonočních rozšířeno o jednu stranu. Přineslo BUZKŮV komentář k rozsačkanad Barákem a dlouhou zprávu Mme. Suzan Lablin o komunistickém pronikání do tak zvané "neutrální oblasti Třetí Sily".* Zprávu o tom jak SSSR okrádá satelity.* Sovětské stanovisko k Evropskému hospodářskému výboru.* O katastrofálním útěku horníků z Ostravska.* O nedostatku potravin v Číně.* O k f e n i v Se-u na Koreji (na k e=rou byl pozván i red. t.l., ale kdo by byl ě a Č. a FCI?) - zpravod. jství z Rumunska. = Víte, že FCI má v poslední době největší náklad za 14 let svojí existence. A tak snad v tom přece jen něco je... FCI

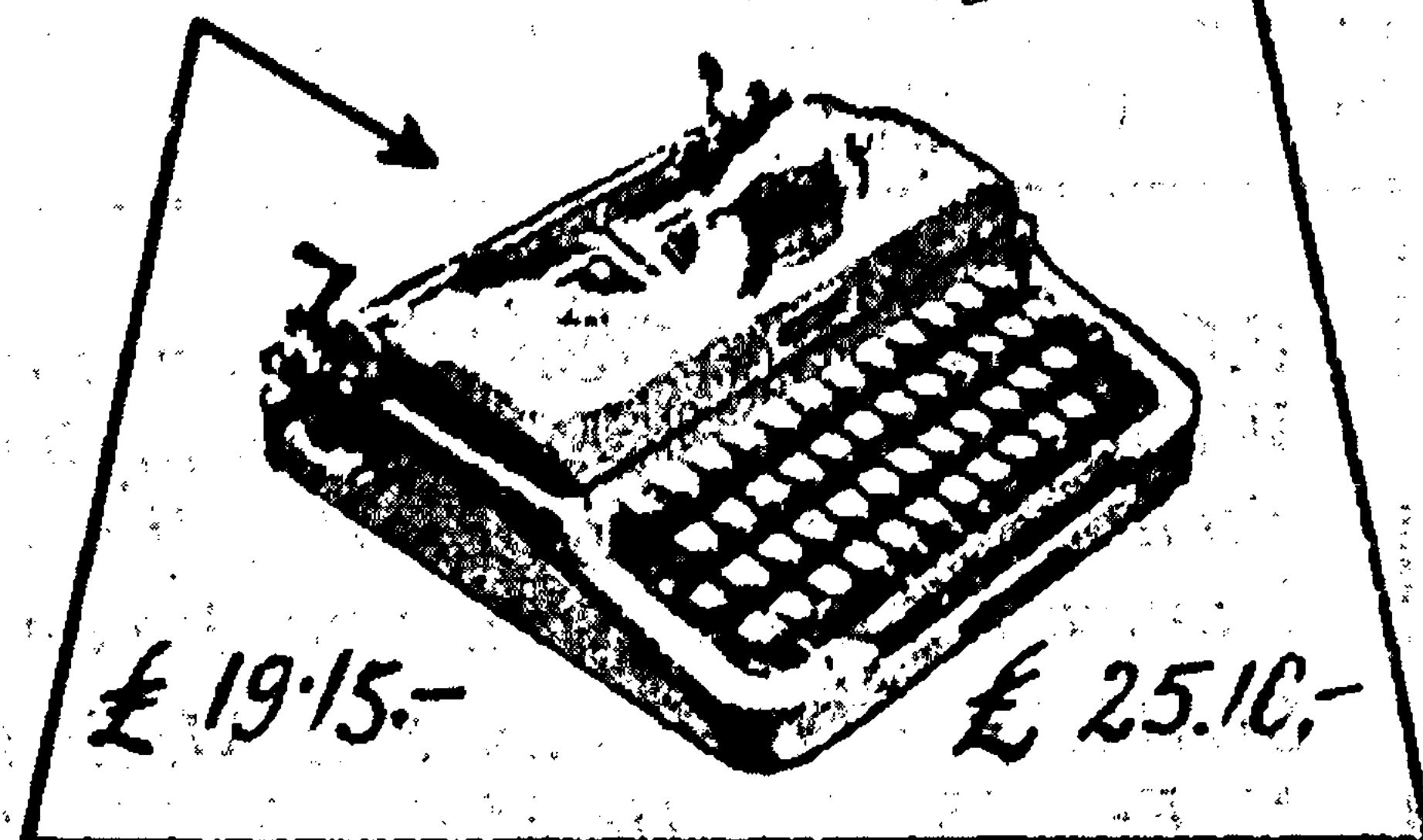
Nikita: "O mně je přece známo, že v jednáních jsem vždy pro : FAIR PLAY!"

NÁRODNÍ RADA ŽEN SVOB. ČESKOSLOVENSKA v USA nás upozornila, že mezi dárce na různé sociální akce je veliké procento čtenářů t.l. = ČNRŽSČ jim vzdává upřímný dík k němuž se s radostí připojuje i redakce ČECHOSLOVÁKA* (Celkem dosly dary od 1326 krajanů. Jen do Německa zasláno hotově \$ 1.100. = ... (Č)

BURSA PSACÍCH STROJŮ:

Všech značek Nove i zárovní. Staré stroje ... a prot. úce. Če. ké i jiné klávesnice:

DŮM ČS. SVOBODNÉHO TISKU,
 4 Holland Road, London, W.14.
 WESTERN 2259 a 9021.

TAK SI STOÍME? "NĚKOMU" je to k smíchu. Nám nikoliv. Za uplynulý týden došlo na předplatném £31.04. a na příspěvcích n b jový fond "Hlasu s body" £5.10.5. Celkem 61% nutného předpokladu. Jeví s tedy za 4 měsíce ztráta £117.15 9. Těm, kteří neplat předplatné včas, vzkazujeme: "Nečtete na dluh"... Ne sejde=li se týdně na režiji listu, čte pak větší a na dluh: J t o z a p o t ř e= b í ? JJ.

DNES citujeme dopis čtenáře z Austrálie: "Č. stále čtu s dychtivostí, obzvláště nyní, kd je čím dále tím více nezávislý a bojuje proti rozvrzatníkům v našich řadách. Čtení Č. by mělo být nezbytností pro každého našince, ať žije kdekoli. Sna by mohlo dojít k rozšíření listu o další přílohu, kde by byly zachyceny politické názory a myšlenky všech směrů v exilu za ..."

TAK DLOUHO JE CHODÍ ZE DŽBÁNEM PRO VODU — AŽ SE ZAPL TI PŘEDPLATNÉ ... !

DARY NA BOJ. VÝ FOND:

TENTO TÝDEN VĚNOVALI: NA(G) 15/=; Dr. JČ (AR) £ 2; LR(US) £1.1.11; JP(B) 10/=; MC(GB) 2/6; JS(CH) (1.1.0. DĚKUJEME.

stoupených. Inž. L.N. (Victoria) (Pozn.: Znovu opakujeme, že Č. je tribunou pro každého, kdo svůj názor, souhlas i nesouhlas, dovede podat věcně a slušně. Č.)

DO USA: Jsou=li poukazy do VB spojeny s obtížemi, můžete posílat peníze na naše čest. zástupce, red. J. Kučeru, 1701 Park Rd N.W. Washington 10, D.C. USA. Adm. Č.

1862
1962

SPOLKOVÉ ZPRAVODAJSTVÍ:

SLETU NA POMOC: Přípravný výbor Spolku kulturních pracovníků v Brazílii vydal aršík 18 SOKOLSKÝCH ZÁLEPEK, s vhodným textem, připomínajících

100. výročí Sokola a jubilejní slet ve Vídni. Výtěžek akce bude zaslán jako dobrovolná daň pořadatelskému výboru sletu. V provedení, jež aršík doprovází, brazilští krajané říkají: "Není, bohužel, v našich silách, abychom se mohli radostně podílet osobní účastí na vídeňském sletu. Tímto skromným darem chceme alespoň docílit, aby jméno Brazílie, naší nové vlasti, bylo též mezi dárci obětí k větší slávě Tyršova stoletého bratrstva!"... Na jedné z nálepek je též vhodně zdůrazněno: "SRDCEM MEZI VÁMI!" (FCS)

**** SOKOLSKÉ PLAKÁTY V PĚTI ŘEČECH:** K naší zprávě o sletových plakátech ještě dodáváme, že ÚSTŘEDÍ ČS. SOKOLSTVA V ZAHRANIČÍ se sídlem v Americe je vydalo v jazyce českém, angl., franc. a německém. Autorem je br. Jan ZACH, prof. sochařství na universitě v Eugene v Oregonu. Ukázky byly rozeslány do všech zemí a byly přijaty s uspokojením, neboť dobře propagují největší událost svobodného Československa v zahraničí v tomto roce. (SO)

**** ČS. NÁRODNÍ SDRUŽENÍ V KANADĚ** zahájilo velkou členskou nábořovou akci. * Stalo se členem "Canadian Citizenship Council", organizace jež pomáhá novokanadánům v zapojení do místního života. * Další krok učiněn v oboru kultury, přihláškou do "Sdružení pro kanadskou operu" (Canadian Opera Guild), v němž je partnerem ČsNS prvním jinonárodním členem. * Min. předs. Diefenbakerovi zaslán spis, týkající se činnosti "Kanadského ústavu pro výzkum míru", jenž má podvrtný charakter. (TZ/ČSNSK)

*** KOZÁKOVA PUBLIKACE ZDARMA:** Díky porozumění US senátního výboru, který nám věnoval (jako honorář) větší počet vydání Kozákova dokumentu, můžeme po 1 výtisku zaslat každému čtenáři. Jinak ANGLICKÉ VYDÁNÍ STOJÍ 6š 85¢, AMERICKÉ 7š-1\$ ČESKÉ 7š-1\$, ŠPANĚLSKÉ (i letecké) 6š-85¢; vše, pro čtenáře Č/FCI, včetně poštovného. SČKS

**** "INSERT" V ČESKÉM SLOVĚ, MNICHOV:**

Známy dokument J. Kozáka o roli parlamentu při přechodu k socialismu, který rozšířilo Jostenovo FCI v Londýně v několika jazycích, vyšel nyní v latině vydání nákladem americké federální vlády. Zatím co normální knižní vydání se prodává po 1 dolaru, brožurka, vydaná ve washingtonském státním nakladatelství, stojí pouze 20 centů. Je možno objednat na této adrese: Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office, Washington 25, D.C. Při objednávce uveďte titul "Kozak document" a toto číslo: Catalog No. Y 4. Un. : C 73/117.

ČTENÁŘI se nás ptají, zda-li jsme četli, jakým způsobem se ČESKÉ SLOVO, Mnichov, snaží poškodit naše zájmy, t.j. zájmy čs. exilem financovaného boje proti KOMUNISMU. Ano, četli jsme a doufáme, že si to nyní přečtou i ostatní. Vyšlo již 13 vydání anglických, 2 španělská, ČESKÉ vydání, ale teprve když vyšlo "latinější" vydání AMERICKÉHO SENÁTU (bez předmluvy lorda Morrisona nebo Sir R.H.B. Lockharta) připustil český exilový list, že tento světový úspěch má cosi společného s FCI.... S díky kvitujeme. (a na další spolupráci REFLEKTUJEME.)

F.C.I. PRESS AGENCY: News and Features from behind the Iron Curtain. WEEKLY Press Release compiled by British and foreign experts on the situation in the Soviet orbit: Albania, Bulgaria, China, Czechoslovakia, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Rumania and U.S.S.R.

SUBSCRIPTION—by Sea Mail: £2. 10s. annually (\$7, £Au 3. 7s. DM 29, N. Frs. 35). By Air Mail: £3. 10s. (\$10, £Au 4. 15s.)

Apply for sample copies.

F.C.I., 4 Holland Road, London, W.14, Great Britain Tel: WES 2259, 9021

Volná tribuna:

MONSIGNORE ŠUMAN MRTEV:

V Heimenkirchu v záp. Němecu zemřel (viz č. 17/18) čs. exulant Mons. plukovník čs. armády a vojenský duchovní Gustav Šuman. Byl jihočeský rodák, narodil se v Trhových Svinech 20. července 1883, vysvěcen byl v Čes. Budějovicích 18. 7. 1909. Byl vojenským duchovním slavného 1. pl. M. J. Husí a 5. divize za I. republiky. Tento poctivý vlastenec, který nesloužil jenom Bohu ale i lidem v duchu pravé křesťanské lásky, musel uprchnout před komunistickou nenávistí. V exilu byl domácím kaplanem nemocnice v Heimenkirchu. Pochován byl v pohostinné zemi německého exilu. Nechť je lehká tomuto dobrému člověku. (M)

"CHRÁM I TVRZ"

(Dopis) Se zadostiučiněním jsem četl oceněnou díla "Chrám i tvrz" od Pavla Eisnera. Byl to můj bratranec, druh z mládí a učitel. Vzpomínám si na poslední setkání v Praze r. 47, kdy se mi svěřil s plánem studie o protektorátní češtině. Nevěděl jsem tehdy, že i čeština exilová poskytuje široké pole pro studium. Budiž mi dovoleno, abych v této souvislosti vyjádřil svoje uspokojení nad dobrým slohem Vašeho listu. Není mnoho příkladů v exilovém tisku. = Zdá se, že ještě nadešla doba, kdy by dílo Pavla Eisnera, největšího českého jazykozpytce a lingvistu, mohlo být správně oceněno; nikoli z úzkého zorného úhlu rozhárané současnosti, nýbrž z úhlu zcela širokého, tak jak on oceňuje češtinu: Sub specie aeternitatis. Váš O. W. Beck (C)

OČI JE "S. C. T. S." ? Z "HLASU DOMOVA", AUSTRÁLIE :

K Vaší zprávě, že se lord Morrison stal "ředitelem Jostenovy Svobodné čs. tiskové společnosti v Londýně" (HD 7-XII. str. 6 — pr.); dovoluji si v zájmu historické pravdy poznamenat: SČTS je "majetkem" 29 Čechoslováků a Čechoslovaček, usedlých v pěti světadílech, s podíly od 50 do 200 angl. liber. Jedním z největších podílníků je Čs. obec sokolská v zahraničí. Pokud jde o našeho nového ředitele, nejde o "bývalého předního člena labouristické strany", nýbrž o bývalého ministra zahraničí vnitra, předsedu poslanecké sněmovny a náměstka ministerského předsedy, který na štěstí zůstává předním členem strany. Nadto je pověřen vládní funkcí vrchního filmového censora, v kteréžto roli odjel právě do Spojených států. Vaše čtenáře bude také zajímat, že světové listy věnovaly této čs. události více místa, než čs. exilový tisk..

J. Josten, redaktor Čechoslováka, Londýn

PŘEDPLATNÉ ČECHOSLOVÁKA

Ročně lodní poštou do celého světa: £1. 16s., \$5, austral. £2, WDM 18. LETECKY: £2. 8, \$7, austr. £3. 7s. ZÁJEMCI O OZNÁMKY A INSERTY nechť se lask. vyžádají razbvy "adm. instrukci. Č. j. e. týdně letecky" o 80 zemí. J. nejrozšířenějším pojítkem s čs. zahraničím.

Čechoslovák FCI
o zahraničí

Vydavatel: Svob. čs. tisková společnost.

Redaktor: Josef Josten,

4 Holland Road, London, W.14 (G.B.)

Telephone: WEStern 2259 or 9021

Registered at the G.P.O. as a newspaper.